

ודברת בם

www.gesher-mazkeret-batya.org.il

י"ד בשבט תש"ע 29 בינואר 2010 גיליון מס' 127

מילה בסלע

איסטרא בלגינא קיש קיש קריא

המאה החמישית לפני הספירה הונפקו בה מטבעות שונים וביניהן מטבעות יוניים מסוג סטאטר (stater), "זו היתה עשירה מכולם שהיו בה איסטראות של זהב ודריאכונות של זהב" (תוספתא, שקלים ב ד).
לְגִינָא הוא בקבוק או כד קטן; "נותנים ביצה במסנתת של חרדל ועושין יינו מילין בשבת. ר' יהודה אומר: בשבת - בכוס; ביום טוב - בלגין; ובמועד - בחבית" (משנה, שבת כ ב).

לוקט על ידי

אלעד פריימרק אב לדנה כיתה ב' ואיה גן דולב, קשת

ענבל חזות אם לדניאל כיתה ב' ונועם כיתה א', קשת

שנהוג לומר: "איסטרא בלגינא קיש קיש קריא" (ב"מ פה ב).

הביטוי הציורי משווה בין שני סוגים של תלמידי חכמים. האחד דומה לכלי ריק שיש בו מטבע אחד בלבד ולכן הוא מרעיש מאוד בכל הזדמנות (קיש קיש קיש קריא - קורא "קיש קיש"). השני דומה לכלי מלא מטבעות, שאינו עושה רעש גם אם מטלטלים אותו.

איסטרא - הוא סוג של מטבע הקרוי על שם איסטרוס (Istros), מושבה יונית שנוסדה במאה השביעית לפני הספירה ליד הדלתא של הדנובה בים השחור. מאז

פירוש: כד שיש בו מטבע אחד עושה הרבה רעש.

משל לאדם שאין בו הרבה חוכמה אך הוא מרעיש הרבה יותר מחכמים ממנו. פירושו המילולי: כד שיש בו מטבע אחד עושה הרבה רעש.

מקור הפתגם הוא בדיון תלמודי על הפסוק **בְּלֶב נְבוֹן תְּנוּחַ חֲכָמָה; וּבְקֶרֶב כְּסִילִים תִּדְעַ** (משלי יד לג): אומר ר' יוסי בן ר' חנינא: (...) "בלב נבון תנוח חכמה" - זה תלמיד חכם בן תלמיד חכם "ובקרוב כסילים תודע" - זה תלמיד חכם בן עם הארץ אומר עולא: הינו דאמרי אינשי (כלומר, כמו

בשלח שמות יג, ד-ז, ט"ז

פרשת השבוע למשפחה

על בני ישראל המתאוננים על המחסור במים, באוכל ובביטחון. זכורה לי הנימה הביקורתית על העם המפונק הזה שעושים לו טובה ומשחררים אותו מעבדות והוא כפוי טובה. כשעמדתי על דעתי התחלתי להבין שאסופת העבדים הישראליים הזו לא ביקשה באופן מיוחד שיבואו ויציאו אותה מחשכה לאורה ויבטיחו לה חיים חדשים מאלה שהיא הורגלה להם. כתרפיסטית למדתי עד כמה קשה לשנות הרגלים של בני אדם גם אם אלו מסבים להם סבל מתמשך. כמו הפיל גם הסבים והסבתות של עם ישראל, העבדים שסבלו מנחת ידם של המצרים, התרגלו לחייהם ולא עירערו על הסבל שהוא מנת פת לחמם (כלומר מנת חלקם). הם לא ביקשו לצאת ממצרים. הקב"ה הוא זה שנזקק לכך שהעם יצא ממצרים על מנת לשכן את שמו בתוכם. מה שלא התאפשר ללא קיום נפרד בארץ המובטחת. לנו ממרחק של אלפי שנים ומנקודת המבט של יודעי סוף הסיפור נראה תמוה שהעם מעז להתלונן; טז, ג: "מי יתן מותנו ביד ה' בארץ מצרים בשבתנו על סיר הבשר באוכלנו לחם לשובע..." יז, ג: "למה זה העליטנו ממצרים להמית אותי ואת בני ואת מקני בצמא". אבל אם נכנס לערדליים המאובקות של העבד, המורגל בכל יום לקום לעבודתו, ובסופו של היום לשוב לביתו. המורגל לספוג יחס משפיל אך לדעת היטב מהו סדר יומו, מי הם

הישע שזה עתה נולד מגלה שהוא קשור ליתד. אני בטוח שהפילון דחף, משך והזיע וניסה להשתחרר. למרות מאמציו הרבים הוא לא הצליח להשתחרר מפני שהדבר היה למעלה מכוחותיו. דמיינתי שהוא נרדם באפיסת כוחות ושבים המחרת הוא ניסה שוב, וגם ביום המחרת, וביום המחרת... עד שיום אחד, יום נורא מבחינתו, השלים בעל החיים עם חוסר האונים שלו ונכנע לגורלו. הפיל העצום ורב העוצמה שאנחנו רואים בקרקס לא בורח מפני שהמסכן מאמין שהוא אינו מסוגל לברוח. חוסר האונים שחש זמן קצר לאחר הולדתו נחקק בזיכרונו. והגרוע מכול - הוא מעולם לא שב לערער ברצינות על הזיכרון הזה.

עד כאן הסיפור העצוב של הפיל, אני רוצה להוסיף שאני בטוחה שאילו היה הפיל משוחרר לחופשי, מובא אל הג'ונגל שאמור להיות בית הגידול הטבעי שלו, אני בטוחה שהוא היה מתגעגע אל היתד בקרקס, ואינני בטוחה שהוא היה שורד שם מעבר לתקופה קצרה.

ולעניין פרשתנו, פרשת בשלח היא הפרשה הרביעית בספר שמות, פרשה עמוסה במאורעות היסטוריים חשובים בתהליך היווצרותנו לעם. ברצוני להתמקד הפעם בסיפור התלונות של בני ישראל. מאז שאני ילדה אני זוכרת את מוריי מתאוננים בפניי

כמה קשה לשנות הרגלים

סיפור הפיל הקשור בשרשרת כפי שהוא מובא בספרו של חורחה בוקאי "שמע סיפור":

כשהייתי קטן אהבתי ללכת לקרקס, והכי אהובים עליי בקרקס היו בעלי החיים. הפיל עניין אותי במיוחד ואחר כך נודע לי שגם ילדים אחרים אהבו אותו. במהלך ההופעה התרשמנו מגודלו, ממשקלו ומכוחו של הפיל. אבל בין הופעה להופעה הוא נקשר באחת מרגליו בשרשרת אל יתד קטנה שהייתה מקובעת לרצפה. היתד הייתה חתיכת עץ זעירה שחדרה לרצפה לעומק סנטימטרים ספורים בלבד, ולמרות שהשרשרת הייתה עבה וחזקה נראה לי מובן מאליו שבעל חיים שבכוחו לעקור עץ מהשורש יכול גם להשתחרר בקלות מהיתד ולברוח. נדמה לי שאי אפשר שלא לתהות: מה עוצר בעדו? למה הוא לא בורח? כשהייתי בן חמש... שאלתי אז מורה, איש דת או דוד כלשהו על תעלומת הפיל. מיישהו מהם הסביר לי שהפיל לא בורח מפני שהוא מאולץ. ואז שאלתי את השאלה המתבקשת: "אם הוא מאולץ, למה קושרים אותו?"

אני לא זוכר שקיבלתי תשובה הגיונית... לפני שנים אחדות גיליתי שמישהו חכם גם מצא את התשובה: הפיל לא ברח מהקרקס מפני שהוא היה קשור ליתד מקטנותו. עצמתי את עיניי ודמיינתי את הפיל חסר

שונאיו ומיהם אוהביו, מהיכן ישתה את המים ומהיכן יגיע מאכלו בכל יום ויום, או שנכנס לרגליו של הפיל הקטנטן והמיואש מלהלחם ביתד ובשרשרת, אך מורגל לקבל את מאכליו בכל יום בשעה קבועה. אולי נהיה רגישים יותר לסבלו של העם

היוצא ממצרים ומתקשה להסתגל לחיים הלא שיגרתיים החדשים, לסכנות החדשות, לאויבים החדשים ואפילו ללחם הנופל מן השמים. אולי גם נצליח להיות אמפתיים לאדם הקרוב אלינו המתקשה להיפטר מהרגליו הרעים, אבל גם נדע לחזק אותו

להתמיד עד הסוף הנכון שמחכה לו אחרי שיעבור את משוכת ההיפטרות מהרגלים רעים (בתקווה שהוא לא ימות לפני כן במדבר או שיעברו עליו ארבעים משנות חייו...).

יעל אריכא-מונזון

אם לבארי, כיתה ב',
ואליה, כיתה א', קשת

בחיפוש אחר מערכת חינוך מושלמת

על ההבדלים בין "קשת" מזכרת בתיה לבין "יחד" מודיעין

חילונית מובהקת, קיימת סכנה בסוג כזה של חינוך, והוא טשטוש זהות. ב"קשת" יש מלחמה מובנית בתוך המערכת בטשטוש זהויות.

ב"קשת" יש רצון לחנך לסובלנות, אך לשמר את ההגדרות הבעייתיות של "דתי" ו"חילוני". הגדרות אלו בעייתיות כי הן אינן כוללות בתוכן אנשים מסורתיים, רפורמים, קונסרבטיבים ודתל"פים (דתי לפעמים). המערכת של "יחד" משקפת ומייצגת את סוגי היהודים השונים ואת המשפחות המעורבות לסוגיהן. ב"קשת" כל משפחה חייבת לבחור מראש איזה חינוך היא מעוניינת להקנות לילדיה, למרות שבפעול קיים אותו גיוון אוכלוסיה כמו ב"יחד".

לדעתי, הפוטנציאל לקבלת ה"אחר" ולחינוך לסובלנות, גדולה יותר ב"קשת", מכיוון שה"אחר" הוא הרבה יותר ממשי מאשר ב"יחד". בכדי לקבל את ה"אחר" באמת, עלינו לא רק לדמיין שהוא כמונו, אלא להבין ולדעת שהוא שונה.

חינוך של ילדים מתחיל בבית ואני יודע כי ילדי יראו בביתנו גישות שונות ליהדות. עם זאת, אני שמח שילדי יקבלו חינוך דתי שיטתי. ב"קשת" יש הגדרה ברורה יותר של מה זה להיות "דתי" ומה זה להיות "חילוני". האופן שבו ילדי יחליטו לפרש ולקיים את הדברים שילמדו, יושפע לא רק ממערכת החינוך, אלא גם מהבית, מבית הכנסת, מהחברה מסביב ומהשיפוט שהם יפעילו בנקודות שונות בחייהם. לכל מערכת חינוך יש יתרונות וחסרונות. אין מערכת חינוך מושלמת. תפקידנו כהורים הוא למתן ולחדד את הדברים כפי שאנו רואים לנכון.

אביאור בירון

אב לדניאלה, גן ארז, קשת

ספרותי, תרבותי או אינטלקטואלי גרידא. הם גם ידעו את הטקסט כמו שפסנתרן מנוסה יודע יצירה לפסנתר אותה ניגן שנים. כאשר הם ירצו לפתוח את הסיפור, הוא לא יהיה זר להם. לילדים החילוניים ב"קשת", כנראה, לא תהיה הזכות הזו.

מצד שני, לילד הדתי ב"קשת" יש סדר יום מוגדר: סדר יום דתי, מובנה ושיטתי. הילד החילוני ב"קשת" ממלא את זמנו בתכנים אחרים באותו הזמן. מכיוון שאי אפשר להספיק הכול (על אף הניסיונות הנואשים של החינוך הממלכתי הדתי לעשות זאת), ההורים ששלחו את ילדיהם לקבוצת ה"מפגש" שמחים לדעת שילדיהם לומדים מקצועות חול, במקום תגבור של פרקטיקה דתית. גם אם לימודי היהדות של קבוצה זו מתוגברים ליחס לאלו של החינוך הממלכתי החילוני, עדיין, הם לא ישנו בבית הספר, משנה ותלמוד באותו אופן ובאותה אינטנסיביות כמו בקבוצת ה"תפילה".

בראיון אינטרנט על "יחד" נשאלה השאלה: 'אז מה ההבדל בין "יחד" לתנועה הרפורמית?' התשובה הייתה 'אנחנו מערכת שמשלבת גם רפורמים, גם קונסרבטיבים, גם חילונים וגם דתיים. אצל הרפורמים ההגדרה ותוכנית הלימודים הן על בסיס רפורמי, יש הגדרה מסוימת. אצלנו אין הגדרה דתית של אורח חיים יהודי, כל אחד יכול לשמור על אורח חייו בביתו וזה לגיטימי. המהות של "יחד" היא 'שכל יהודי ולא משנה מה יהיו מנהגיו, מוזמנו ויכול להצטרף' (ההדגשות לא במקור). כאשר ליסה לוי הקריאה בכינוס בירושלים דברים שנאמרו על ילדים בבית ספר "יחד" הייתה הרגשה שהם לא מעוניינים להגדיר את עצמם כ"דתי" או "חילוני". למי שחשבה זהות דתית או

ביום ראשון בשבעה עשר בינואר מספר חברים מהקהילה ורבים מבתי ספר שונים בכל הארץ עלו לירושלים לכינוס של הארגונים "צו פיוס" ו"יד אביחי" (ועוד) בנושא "חינוך משלב". הערב היה מרתק: נאומים של הרב מלכיאור, הרב פרומן, פרופ' אשר כהן, פוליטיקאים שונים, המוסיקאי קובי אוז בהופעה מרגשת, ונאומים נוספים. אחד הדברים המעניינים ביותר בכינוס היה פאנל הסיום שבו דיברו אסף הירשפלד על הקהילה שלנו וליסה לוי על בית הספר "יחד" במודיעין. שניהם תיארו בקצרה את המודלים השונים של בתי הספר. לאחר שאסף דיבר, השכנה שלי, חובשת כיסוי הראש, שהגיעה מזיכרון יעקב, פלטה: "המודל של קשת מזכרת בתיה הוא פשוט נוראי!" כאשר שאלתי אותה מדוע היא חושבת ככה, היא אמרה כי המודל מנציח את ההבדלים וההפרדה בין החילוניים לדתיים. במידה מסוימת היא צודקת. האם זו בעיה?

אני רוצה להתמקד בפן אחד של החינוך - התפילה, וממנו להסיק מסקנות ראשוניות על שתי מערכות החינוך. ליסה לוי סיפרה כי ב"יחד" כולם פותחים את הבוקר בתפילה. בחטיבת הביניים הילדים יכולים לבחור אם הם לא רוצים להתפלל. ב"קשת", כידוע, יש שתי קבוצות: קבוצה אחת שמתפללת, בזמן שהקבוצה השנייה משוחחת על עניינים ערכיים שונים. לילדים אין בחירה. ניתן לעשות ביקורים בין הקבוצות, אך המסגרת ברורה.

יש יתרונות וחסרונות לכל שיטה. ב"יחד" כולם לומדים להכיר את הסיפור כפרקטיקה. הבורות שממנה סבלתי כילד שגדל במערכת חינוך חילונית, לא תהיה מנת חלקם של הילדים החילוניים ב"יחד". הם לא ילמדו את הסיפור כעניין היסטורי,

מנהיג דתי ומנהיג חילוני

בין משה ליהושע

לחילופין, אש המאירה בעוד ענן חוסם את אור השמש, הענן מפוזר על-פני מרחב משתנה בעוד האש ממוקדת. בכדי למנוע את מפגש השניים, ישנה הפרדה ברורה ביניהם, ענן ביום ואש בלילה.

יומם ולילה: לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם. (שמות יג 21-22). ההובלה נעשית על-ידי גרמי-שמים המנוגדים זה לזה: ענן הממטיר מים לעומת אש העלולה להכבות או,

פרשת השבוע מזמנת לי שיח על הנהגה. פרשת "בשלח" שזורה בסיפור של הנהגה והובלה. תחילתה של הפרשה בעמוד הענן ועמוד האש: "יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת

קצת תרבות

אנסת פרל

המסע

מאת: ברנדון בייס הוצאה: פראג

כמו פטריות אחרי הגשם יוצאים לאור ספרים שמתיימרים ללמד אותנו איך למצוא את הדרך לחיי אושר, שלוה, ריפוי עצמי וכדומה.

יוצרי הספר "הסוד" טוענים שאם תחשוב על משהו ותדמיין שהוא כבר שם - זה באמת יקרה. באופן אירוני הם דמיינו הרבה כסף, הוציאו את "הסוד" וזה אכן התממש... גם "המסע" עובד על אותו עקרון. קראתי את הספר בשקיקה. לא החמצתי אף מילה ואף ניסיתי לישים דברים על עצמי תוך כדי. אם ניגשים לקריאה ללא סקפטיות ונסחפים לחוויה אותה חולקת אתנו המחברת - יוצאים בכל מקרה נשכרים. דהיינו זה לא "הכול או כלום".

הכותבת, למעשה, טוענת שכל מחלה פיזית נובעת מאיזו טראומה נפשית שהאדם חווה בעברו. טראומה, לצורך העניין, יכולה להיות גם ילד שנעלב בגן כי לא שיתפו אותו במשחק. הטרומה יוצרת פגיעה בתאי גוף שבמהלך השנים הולכת ומחריפה והופכת למחלה. ההנחה היא שכמו שהגוף יצר את המחלה, כך הוא גם יכול להעלים אותה. הטיפול נעשה למעשה על ידי האדם עצמו, האדם מדמיין שהוא מטייל בתוך הגוף עם מצלמה זעירה ומגיע לאזור הכואב או הפגוע, שם הוא ממתין ורואה איזה זיכרון קופץ לו לראש. לרוב זה הזיכרון שיצר את המחלה, ואז בתהליך שמתרחש בדימיון, האדם פותר את הטרומה ומביט עליה מפרספקטיבה של היום, ולמעשה מחדש את התאים הפגועים.

אני ממליצה לכל אדם לקרוא את "המסע", גם אם הוא ייקח משהו אחד מכל הדברים שכתבה ברנדון בייס - הרי זה כבר היה כדאי.

אסיים בסיפור קצר מתוך ספר מומלץ נוסף שנכתב על ידי רופא בכיר, ד"ר בריאן ל. וייס, ועוסק בנושא דומה. שם הספר: "מסרים מעבר לזמן".

"האגדה מספרת על אדם מאמין וירא שמים שביתו וחיייו היו בסכנה עקב שיטפון. המים עלו במהירות והוא נאלץ לעלות על גג ביתו כדי להימלט, אבל המים המשיכו לגאות. בשלב מסוים הגיעו אליו שוטרים בסירת הצלה. "עלה על הסירה", קראו אליו השוטרים. "לא צריך", ענה האיש. "כל חיי הייתי אדם מאמין וירא שמים. אלוהים יעזור לי." "אל תשתטה", אמר השוטר, "עלה על הסירה. המים גואים ואתה בסכנה גדולה." האיש המשיך להתעקש והשוטרים הפליגו לדרכם. ואכן המים המשיכו לגאות. עוד פעמיים הגיעו השוטרים בסירות הצלה שלהם אל האיש, אבל הוא סירב לעלות. "אלוהים יגן עליי" הוא טען שוב ושוב. "לכו להציל אנשים אחרים", השוטרים עשו כדבריו. לא חלף זמן רב והמים הציפו את כל הבית והאיש טבע. כשהגיע לשמים הוא פגש את אלוהים. האיש כעס מאוד והתלונן בקול גדול על כך שאלוהים לא עזר לו: "כל חיי הייתי צדיק ונאמן. עבדתי אותך ביושר ומילאתי את כל המצוות. נתתי כסף רב לצדקה. ובפעם האחת והיחידה שבה ביקשתי ממך משהו, נטשת אותי".

"אבל שלחתי אליך סירת הצלה שלוש פעמים" ענה אלוהים "למה לא עלית עליה?"

אסכם במשפט הסיום של הספר "המסע":

"בסופו של דבר, החיים הם המסע האמיתי".

דמות המנהיג הצעיר, הלוחם שאוחז בכידון ולא במטה, אבי התושב"ע הגמישה והמשתנה הינו דגם למנהיג חילוני אל מול המנהיג הבוגר ואולי המיושן והמנוסה שקיבל את התורה הכתובה - הדתי.

ומה לנו בקהילתנו המעורבת לסבך ניגודים זה של מנהיגות? נדמה לי כי גם בקירבנו ישנה שניות של הנהגה בין ותיקים וחדשים, בין הורי תפילה והורי מפגש. החיים המשותפים שלנו מעלים שאלות ברבדים רבים של פעילות - כיצד מעמידים זה לצד זה מנהיגים משתי קבוצות השייכות? כיצד מכוונים מנהיגות חילונית שאינה מאיימת על הדתית? מהי זירת הקמת מנהיגות זו - היכן עומדת כיכר העיר בה יאופיינו מנהיגי קבוצת המפגש אל מול מרכזיות בית-הכנסת? אחת הטענות הנשמעות בקהילתנו היא שהקבוצה החילונית באירועי קהילה הינה במיעוט. אני לא משוכנעת שכך הדבר, אני חווה פעילות ענפה שלעתים מדברת לקבוצה אחת ולעתים לשנייה. מאידך, קיים קושי גדול במגזר הציבורי של אירגונים ומוסדות ברחבי הארץ הדוגלים בדו-שיח או בלימוד משותף. שם הנציגות החילונית אכן במיעוט גדול. במסדרונות מוסדות חינוך ליהדות פלורליסטית כמעט ואין סגל חילוני, את העמותות מעטרות כיפות רבות וכמעט ואין הובלה חילונית. כך ביום החגיגי של הכינוס שעסק בחינוך המשלב שנערך בירושלים לפני כשבועיים, כינוס שמטרתו העלאה לסדר היום הציבורי עשייה חשובה של חילונים ודתיים גם יחד, כמעט ונפקד מקומם של החילונים הפעילים מן השטח. כמה מנהלים חילוניים מצויים בבתי-הספר המשלבים? מדוע? האם זה החשש מפני הפקדת חינוך הילדים בידי האחר? האם זה העדר ידע מעמיק במחשבת ישראל? לי אין ספק שהתשובה לא נעוצה בהעדר לא של רצון ולא של ידע, שהרי רבים הם בוגרי התארים המתקדמים של מורשת ישראל במוסדות החינוך הגבוה בישראל ובתפוצות ומקומם נפקד. ייתכן שכאן תהיה התרומה הגדולה של מוסדות החינוך המשלב בהצמחה של מורים ותלמידים מן השטח אל המוסדות.

ליאת יוספסברג-בן יהושע

אם ליעל, כיתה ד', ומיכל, כיתה ב', קשת

ההבדלים בתכונות ההובלה של גרמי השמים הינם כרמז מקדים על השוני והניגוד בדמותם של המנהיגים שיובילו את העם ממצרים אל ארץ-ישראל - משה ויהושע. אנו שבים לפגוש את המנהיג המיתולוגי של עם ישראל משה; ולקראת תום הפרשה מזכר לראשונה יהושע. "ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק" (שמות יז 9) תפקידו הראשון של המנהיג השני של עם ישראל הוא במינוי שלו להילחם בעמלק. נדמה כי תפקידו שמוגדר מראש כמלחמתי - מכניס גם הוא אלמנט של מתח בין שני המנהיגים.

הקשר מעניין מאד בין גרמי שמים למנהיגי העם הועלה על ידי חז"ל "פני משה כפני החמה לפני יהושע כפני הלבנה" (בבא בתרא ע"ה א); משה הינו החמה והאש ויהושע הענן והלבנה. המאור הגדול הוא משה, בעוד כוחו של יהושע נובע ממשה כמו אור הלבנה הנובע מהטלת אור השמש. וכמו המאורות, אורו של האחד בולט יותר בהיעדרו של השני, וכך רק עם מותו של משה יחל לזרוח יהושע. החלפת המנהיגות מתבצעת, בסופו של דבר, עם מותו של משה על הר נבו, צופה מרחוק אל הארץ המיועדת, בעוד הצעיר מוביל את עמו בביטחה דרך הירדן אל תחומי הארץ הקדושה. אכן, בהקבלה בין שני המאורות, שני המנהיגים מנוגדים. בעוד משה הינו מנהיג מבוגר "ומשה בן שמונים שנה... בדברם אל פרעה". (שמות ז 7), יהושע לפי חישוב גס חוצה את גיל הארבעים. אל הר סיני עולים השניים, אם כי רובנו זוכרים רק את משה במעמד זה "ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים" (שמות כד, 13). משה בעלותו להר סיני מקבל את התורה הכתובה. הכתוב לא מפרט מה עושה יהושע בזמן זה, אולם המסורת היא כי הוא מקבל את התורה שבעל-פה: "ומשה קיבל תורה בסיני ומסרה ליהושע" (אבות א1). המנהיג המיתולוגי הוותיק הוא שמקבל את התורה הגמורה, בעוד הצעיר הוא שמקבל עליו את הפיכתה לדבר יומיומי והוא שמתרגם אותה הלכה למעשה.

כחילונית אני מתחברת לדמותו של יהושע, השב ומחבר את עמנו לארץ-ישראל (ואולי בגלל סמיכות שם-משפחתי או בגלל גילנו הקרוב).

מעונינים לשמוע יותר על הקהילה?

פנו לבן לנדאו 054-5316663 (לא בשבת)
או מויש קראוס 054-4860041

מלא טוב
למשפחת עשור
להולדת הבן
הרבה שמחה ונחת
מכל הקהילה

מלא טוב
למשפחת אילוז
להולדת הבת
הרבה שמחה ונחת
מכל הקהילה

רבותי וגבירותי - קורס ליב"ה מטעם גשר במזכרת בתיה יוצא לדרך!

פגישה ראשונה ב-15.02.2010

פרטים נוספים באתר הקהילה ובמייל הקהילתי

עדיין אפשר להצטרף - נא להירשם אצל ירון נשר- נייד: 050-4418917

תעלומת מטמון הברון פרק 15 - מזל וביש מזל

יהודה זלצברג

בבקשה. מאיר חי"ך בהתנשאות לעומתה, "מה את אומרת!?" או שתשתפו אותי בחיפוש של האוצר, או שאגלה לכל העולם על האוצר הזה, ואז בחיים לא ייתנו לכם לחפש אותו." שושנה נדהמה מהחוצפה של הילד הזה, שמעולם לא ראתה לפני כן. עמית אמר, "תן לנו רגע לחשוב על זה ביננו, אם אתה רוצה להשתתף איתנו בחיפוש." מאיר הסכים ויצא מהחדר.

עמית הביט אל גיל בעיניים שואלות. "בחי" שאני לא יודע איך הוא גילה, לא דיברתי אף פעם על האוצר לידו", התגונן גיל. שושנה הבינה שגיל מכיר את הילד החצוף ושאלה, "מאיפה אתה מכיר אותו?". גיל השפיל את עינו וענה, "הוא שכן שלי. אני שונא אותו. היה נדמה לי שמישהו עוקב אחרי לכאן, אבל בסיט הכי גדול שלי לא הלמתי שזה מאיר. נשבע לכם שלא דיברתי על האוצר לידו." נעמה אמרה באכזבה, "כנראה שלא השתדלת מספיק, עובדה שהוא שמע על האוצר." שושנה הוסיפה בטרזניה, "כן, בזכותך עכשיו אנחנו תקועים עם הקוף הזה." עמית החליט להרגיע את הרוחות, "די, מספיק, בואו נחשוב מה עושים עם מאיר עכשיו. לדעתי אין לנו הרבה ברירה, עדיף לנו לשתף אותו מאשר להסתכן בזה שהוא יספר לאחרים על האוצר ואז אולי יפקיעו מידינו את כל עניין האוצר." הנוכחים בחדר קיימו הצבעה מהירה והרוב הסכימו עם עמית בעד צירוף מאיר לחבורה (גיל הצביע נגד, כמובן). מאיר עודכן בכל הידוע על האוצר, הוא התחייב לשמור על סודיות בכל הנוגע לחבורה, והחבורה חזרה לדון בעניין הבאר. "בואו נלך מהר לבאר, בכל רגע עלולים הפועלים לפגוע בתיבה", אמר אופיר.

הילדים הזדרזו והגיעו במהירות לבאר האנטילית הנודעת של מזכרת בתיה. אכן, דחפור צהוב היה עסוק באותה שעה בחפירות סביב לבאר. הילדים נעמדו מעבר לסרט כתום שתחם את איזור השיפוץ וחיפשו סימן לתיבה. לפתע פלט אופיר זעקת הפתעה ואמר בהתרגשות אך בקול נמוך, "תראו ליד שני הפועלים שם בצל." שני גברים חבושי-קסדות נשענו על חומה נמוכה ליד הבאר ואכלו את ארוחת הצהריים שלהם. על האדמה לידם היתה תיבה שבורה דומה להפליא לזו שמצאו הילדים בראשונה. בראשי הילדים ניקרה רק שאלה אחת: איך ניקח את התיבה בלי שהפועלים ישימו לב?

*כל האירועים והדמויות בסיפור בדיוניים לחלוטין, אך עלילת הסיפור נסמכת בחלקה על עובדות נכונות בהיסטוריה של המושבה מזכרת בתיה.

ילדים יקרים, חבורת מטמון הברון, המונה שמונה ילדים מכיתה ו' של בית-הספר "קשת", הסיקה מקריאת המכתב העתיק שהתגלה כי ישנה תיבה חבויה בבאר העתיקה של מזכרת-בתיא, ובתיבה הוצאות למציאת אוצר תכשיטים יקר ערך שהיה שייך במקור לברון רוטשילד. אך צרות מחכות לחבורה בדרך למציאת האוצר: תחילה התברר שאיזור הבאר עובר עבודות שיפוץ ויתכן שהתיבה נהרסה, ובנוסף מישהו גילה את סוד האוצר ועקב אחרי החבורה עד למועדון שבו התכנסו לדון על צעדיהם הבאים. מיהו אותו אדם שגילה את סוד החבורה?

בפתח החדר בו שהו ילדי החבורה עמד ילד שהיה מוכר היטב לגיל. שמו היה מאיר, הוא היה גדול מגיל בשנה והתגורר בקומה מעליו. מאיר נהג להתנכל לגיל מאז שעבר לגור בבנין שלו, להקניט אותו בכל דבר, קטן ככל שיהיה, ולהטריד אותו בכל הזדמנות שנקרתה בפניו. לפיכך למד גיל להימנע ככל יכולתו ממפגשים אקראיים עם שכנו זה, והשתדל מאוד שלא יתגלגל לידי מאיר מידע שיוכל להשתמש בו לרעה כנגדו. על-כן, רבה היתה השתוממותו של גיל כשנוכח שמאיר, מכל האנשים שבעולם, ידע על דבר קיום האוצר. מיד החל גיל מתחבט בינו לבין עצמו כיצד קרה שהתרשל כל-כך, ודיבר על האוצר בנוכחותו (גם אם סמויה) של מאיר. בזמן שגיל הרהר בדבר, ניסה עמית (שהכיר את מאיר מתוקף חברותו עם גיל) להציל את המצב, "על מה אתה מדבר? סתם דיברנו על סרט שראינו, מה פתאום שנחפש אוצר?!" מאיר השיב לעמית מבט מזלזל, "אתה לא יכול לעבוד עלי, שמעתי אתכם מדברים על אוצר שנמצא בבאר. וחוף מזה, ידעתי על האוצר שאתם מחפשים כבר ממקודם." הילדים החליפו מבטים מודאגים ביניהם, ועמית הביט בגיל, שהיה אדום מבושה ומצער. שושנה אמרה למאיר בשאת נפש, "זה לא משנה מה אתה יודע ומה לא. אם יש אוצר או אין, זה עניין שלנו. המועדון הזה לא שייך לך, צא מכאן